

SPIN

MVB Beleid

2021

%

Stichting Pensioenfonds
IBM Nederland

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	4
Aanleiding	4
2 Doelstelling en beleidsproces	5
Doelstelling en uitgangspunten	5
Beleidsproces	6
3 Visie op maatschappelijk verantwoord beleggen	7
4 Transparantie en verantwoording	9
4.1 SPIN betreft deelnemers bij MVB	9
5 ESG factoren in analyse en besluitvorming	10
5.1 Selectie en monitoring vermogensbeheerders	10
5.2 ESG strategieën	10
5.2.1 Stewardship: Voting en engagement	10
5.2.2 Positieve screening	12
5.2.3 Impact beleggen	13
5.2.4 Negatieve screening	13
6 Actief en gericht samenwerken	14
Bijlagen	15
Bijlage 1: UN Global Compact (UNGC)	16
Bijlage 2: Principles for Responsible Investment (UNPRI)	17

Informatie over dit document

Definitief

Versie: 2021.1

Eigenaar: Wouter van Eechoud

Laatste update: 9 september 2021

Dit document vervangt

1. Het MVB beleid zoals vastgesteld door het Algemeen bestuur (AB) in 2018;
2. Het Stewardshipbeleid zoals vastgesteld door het AB in 2019.

Samenvatting

In dit document wordt het beleggingsbeginsel inzake Environmental, Social en Governance criteria nader uitgewerkt. Het geformuleerde ESG beginsel luidt:

‘Aan het fonds toevertrouwd vermogen is beschikbaar voor de lange termijn. Dat geeft ruimte en verantwoordelijkheid om waarde creatie op lange termijn centraal te stellen. Wij voelen daarbij een verantwoordelijkheid om als belegger bij te dragen aan een ook voor toekomstige generaties leefbare wereld. Naar onze overtuiging draagt een dergelijke zorgvuldige omgang met omgeving (Environment), sociale verhoudingen (Social) en besturing (Governance) bij aan een gunstiger risico/rendementsverhouding van onze beleggingen en daarmee onze pensioenen.

Het hanteren van focus helpt bij het verkrijgen van invloed. Wij kiezen er daarom voor om onze per definitie beperkte middelen in te zetten op een beperkt aantal, investeerbare, thema’s. We maken ons op die thema’s in het bijzonder sterk voor positieve verandering. Structurele afwijkingen van algemeen geaccepteerde, internationale normen accepteren wij echter van geen van de partijen die wij financieren. Klimaat en Governance zijn voor ons structurele thema’s, daar kunnen andere thema’s aan worden toegevoegd.

- *Klimaat.* Klimaatverandering is een van de grootste bedreigingen voor de leefbaarheid van de aarde en de wereld zoals wij hem kennen. Wij nemen als beleggers onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan het bereiken van een netto nul CO2 (equivalent) uitstoot in 2050, conform de doelen van het akkoord van Parijs uit 2015. Om voortgang te monitoren stellen wij voor de beleggingscategorieën waarvoor dat mogelijk is tussentijdse doelen, met als eerste doelstelling een reductie van 30% in 2025 ten opzichte van 2019 voor onze beleggingen in ondernemingen (aandelen en bedrijfsobligaties).
- *Governance.* In ons beleggingsbeleid besteden wij bij de ondernemingen en landen waarin wij beleggen aandacht aan een duurzame omgang met milieu en maatschappij en aan waarborgen die de governance biedt voor behartiging van het belang van lange termijn aandeelhouders en financiers.

Met onze beleggingen streven we naar een bijdrage aan een duurzame maatschappij. Wij zetten onze beleggingen dan ook zodanig in dat daarmee de meest positieve bijdrage aan een leefbare wereld wordt gerealiseerd. Het meten en delen van de afgesproken doelen en de gehaalde resultaten (behaalde impact) is een belangrijk aspect van ons beleid.

In dit document wordt een uitwerking gegeven van dit beginsel met als centrale vraag ‘Wat dit voor ons betekent’:

1. Actief aandeelhouderschap begint met het in gesprek zijn met de ondernemingen waarin wij beleggen. Vanuit de gedachte dat het meer impact heeft dan ‘stemmen met de voeten’, wordt beoogd de onderneming te overtuigen van de relevantie van dat standpunt. Uitgangspunt van ons engagement beleid is dat als na enkele jaren blijkt dat een specifieke engagement inspanning niet leidt tot concrete beoogde resultaten zal dit uiteindelijk leiden tot desinvestering. Om onze invloed effectief aan te wenden zoeken wij aansluiting bij andere partijen (dienstverleners en/of samenwerkingsverbanden).
2. Bij het beleggen in (genoteerde aandelen en schuldpapieren van) ondernemingen kiezen wij vanuit oogpunt van lange termijn waardecreatie voor beleggingen in ondernemingen die in vergelijking met hun peer group sterk scoren op hun:
 - a. Corporate governance (waaronder een lange termijn oriëntatie en het respecteren van de fundamentele rechten van aandeelhouders);
 - b. Aandacht voor de impact van (de waardeketen van) hun onderneming op klimaatverandering en hun bijdrage aan het bereiken van het doel van Parijs.
3. SPIN verwacht van bedrijven waarin het belegt dat deze fundamentele verantwoordelijkheden waarborgen omtrent mensen- en arbeidsrechten, milieu en anti-corruptie zoals vervat in de UN Global Compact. SPIN beoogt niet te beleggen in ondernemingen die deze verantwoordelijkheden (structureel) schenden of die actief zijn in productie en distributie van en handel in controversiële wapens die vallen onder verdragen waaraan de Nederlandse Staat zich heeft verbonden. Ten slotte belegt SPIN niet in landen die onderwerp zijn van sancties van de Europese Unie, de Verenigde Staten van Amerika en/of de Verenigde Naties.
4. SPIN verwacht van externe vermogensbeheerders dat zij ESG factoren meenemen in hun beleid, de analyse, besluitvorming en evaluatie van beleggingen. Dit geldt voor alle beleggingscategorieën. De mandaten die met onze externe vermogensbeheerders worden overeengekomen en de monitoring van voortgang en resultaten, vormen de kern van de implementatie van het MVB-beleid.

1 Inleiding

Verantwoord beleggen wordt in zijn algemeenheid gezien als een belangrijke randvoorwaarde voor pensioenfondsen: een kernrandvoorwaarde die dicht tegen de kerntaak aanligt. Immers, pensioen betreft de overdracht van waarde in de tijd. Het gaat om zowel financiële waarde als maatschappelijke waarde. Pensioenfondsbestuurders én deelnemers vinden het belangrijk dat een goed pensioen kan worden genoten in een wereld waarin het goed leven is, voor huidige en toekomstige generaties. Bovendien draagt een vreedzame, schone en rechtvaardige wereld bij aan een duurzame stabiele economie en is daarmee ook bron voor een goed rendement.

Het geldende beleid van 2018 is geactualiseerd. Dit document geeft een uitwerking van de belangrijkste uitgangspunten:

1. Visie op maatschappelijk verantwoord beleggen;
2. Definitie van vier pijlers waarop (de uitvoering van) het ESG-beleid steunt.

Aanleiding

Het Algemeen bestuur stelt periodiek een geactualiseerd beleid op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord beleggen (hierna gezamenlijk maatschappelijk verantwoord beleggen, MVB). Het bestuur stelt met betrekking tot MVB onder meer vast dat er zich sinds de vorige actualisatie van het MVB beleid belangrijke veranderingen op dit gebied zijn geweest:

- Sinds de ondertekening van het akkoord van Parijs (hierna: ‘Parijs’) in 2015 is de urgentie van het nemen van maatregelen om klimaatverandering en de gevolgen daarvan tegen te gaan wereldwijd hoog op de agenda komen te staan. Ongeremde klimaatverandering zet de leefbaarheid van de wereld en daarmee ook de rendementen op lange termijn onder druk. Dit heeft ondernemingen (waaronder ook IBM Corporation), beleggers en overheden aangezet om ieder op eigen wijze te zoeken naar manieren om een bijdrage te leveren aan het bereiken van de doelen van Parijs;
- In de afgelopen jaren is er wereldwijd, en in het bijzonder binnen de Europese Unie, toenemende aandacht voor Sustainable Finance, het zodanig inrichten van de financiële sector dat die ondersteunend is aan maatschappelijke doelen. Met behulp van onder meer een groene taxonomie en regels rond verslaglegging wordt geprobeerd niet alleen meer transparantie te creëren op dit vlak, maar vooral kapitaalstromen te heralloceren naar duurzame bestemmingen;
- De in 2015 onder auspiciën van de Verenigde Naties opgestelde Sustainable Development Goals hebben zich ontwikkeld tot een voor beleggingsprofessionals en publiek herkenbaar kader voor de bijdrage van beleggers aan een duurzame samenleving;
- In Nederland is tussen het Rijk, de pensioensector en NGO's het IMVB convenant opgesteld, een convenant met afspraken over hoe om te gaan met MVB aspecten van (internationale) beleggingen dat inmiddels door circa 90% (in termen van belegd vermogen) van de pensioensector is ondertekend;
- Hoewel de richting van het MVB beleid door het bestuur als adequaat wordt ervaren, is er binnen het bestuur nadrukkelijk behoefte ontstaan om een hoger en beter meetbaar ambitieniveau te hanteren.

2 Doelstelling en beleidsproces

Doelstelling en uitgangspunten

Het Algemeen bestuur hanteert een MVB-beleid dat:

- Goed en op consistente wijze implementeerbaar is. Daarbij concrete doelstellingen kent en meetbaar maakt in hoeverre implementatie bijdraagt aan de gekozen doelstellingen;
- Richting geeft aan hoe deelnemers te betrekken bij dit onderwerp;
- Randvoorwaardelijk is het voldoen aan wet- en regelgeving (reputatie moet beheerst worden) in het licht van en passend bij de vastgestelde risicohouding op dit punt;
- Aanpasbaar is, in die zin dat er adequate aandacht is voor ontwikkelingen (bijvoorbeeld biodiversiteit, circulaire economie en governance) en daar tijdig op in kan spelen.

SPIN geeft uitvoering aan de pensioenregelingen zoals die tussen de aangesloten ondernemingen en hun werknemers overeengekomen zijn. Hierbij staat een aantal uitgangspunten, die ook voor MVB gelden, centraal:

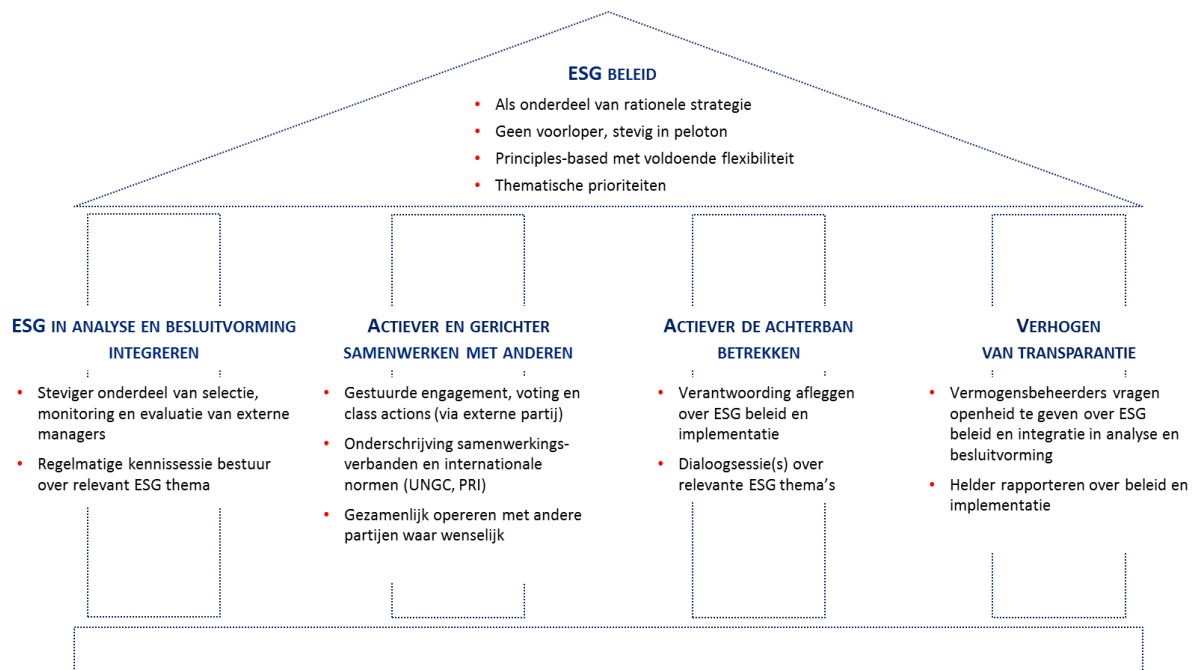
- Het belang van een goed pensioen voor onze deelnemers is onze eerste prioriteit;
- Als randvoorwaarde hierbij geldt dat wij risico spreiden door een gediversifieerde portefeuille, waarbij wij een lange termijn horizon hanteren;
- Onze werkzaamheden en dienstverlening kenmerken zich door professionaliteit, prudentie, integriteit en transparantie;
- Werkzaamheden zijn in hoge mate uitbesteed: Het fonds stelt haar beleidskaders en voert de regie op de aan derden uitbesteede uitvoering daarvan.

Dit beleid is op zowel onze DB als op onze DC portefeuilles van toepassing, al zullen er in de implementatie verschillen kunnen optreden als gevolg van de verschillende karakteristieken van deze regelingen. Zo wordt er in de DC portefeuille belegd in beleggingsfondsen en heeft SPIN beperkt invloed wijzigingen aan te brengen in prospectussen.

Beleidsproces

De visies van de deelnemers en overige stakeholders gehoord hebbende, neemt het bestuur rationele besluiten met oog op rendement en de bijdrage aan een toekomst waarin een goede en duurzame leefomgeving wordt behouden. Wij hebben een scherp oog voor de implementeerbaarheid van het beleid en de mogelijkheden om de voortgang te monitoren. Tenslotte staat het voor SPIN vast dat keuzes rondom MVB niet zwart-wit zijn. Vandaar dat wij kiezen voor een *principles-based* en niet voor een gedetailleerde *rules-based* benadering. Regelmatig zullen er dilemma's aan de oppervlakte komen, of zullen richtlijnen vanuit internationale organisaties, specialistische dienstverleners of initiatieven niet altijd consistent zijn. Het bestuur van SPIN neemt in dergelijke gevallen de verantwoordelijkheid om op basis van zorgvuldige belangenafweging rationele keuzes te maken.

Voor SPIN bestaat de operationalisering van onze visie op MVB uit vier pijlers: integratie van ESG in analyse en besluitvorming, actief en gericht samenwerken met andere partijen, het betrekken van deelnemers en interne en externe transparantie en verantwoording. Deze pijlers worden in hoofdstuk 5 tot en met 7 uitgewerkt.

Het denken over verantwoord beleggen is nog sterk in beweging. SPIN wil deze ontwikkelingen actief blijven volgen. Het bestuur van SPIN zal daarom:

- het ESG-beleid tenminste driejaarlijks evalueren en waar nodig herzien, in lijn met de afspraken die daaromtrent zijn gemaakt voor evaluatie van beleggingscategorieën;
- de resultaten en werking van de gekozen ESG strategieën jaarlijks monitoren;
- ESG regelmatig agenderen tijdens bijeenkomsten van bestuur en beleggingsadviescommissie.

3 Visie op maatschappelijk verantwoord beleggen

Het belang van de deelnemers is gediend bij een geïntegreerd beleggingsbeleid, waarin niet alleen financiële maar ook niet-financiële aspecten worden meegewogen. Het past bij een lange termijn oriëntatie om de risico's en kansen die ontstaan door sociale (denk aan bevolkingsgroei, mensenrechten) en ecologische aspecten (denk aan klimaatverandering en beschikbaarheid van natuurlijke hulpbronnen) ook mee te wegen.

ESG-integratie biedt het fonds een aanvullend perspectief op de huidige en verwachte prestaties van beleggingen die traditionele financiële modellen niet altijd integraal meenemen. SPIN gelooft daarom dat solide integratie van ESG factoren de analyse van risico's en kansen versterkt en investeringsbeslissingen kan verbeteren. SPIN ziet MVB en ESG-integratie, zoals we dat in dit document hebben vastgelegd, als één van de bouwstenen van de fiduciaire verantwoordelijkheid die wij hebben richting onze deelnemers.

Duurzame waarde creatie

Aan het fonds toevertrouwd vermogen is beschikbaar voor de lange termijn. Dat geeft ruimte en verantwoordelijkheid om waarde creatie op lange termijn centraal te stellen. Wij voelen daarbij een verantwoordelijkheid om als belegger bij te dragen aan een ook voor toekomstige generaties leefbare wereld. Naar onze overtuiging draagt een dergelijke zorgvuldige omgang met omgeving (Environment), sociale verhoudingen (Social) en besturing (Governance) bij aan een gunstiger risico/rendementsverhouding van onze beleggingen en daarmee onze pensioenen.

Draagvlak, Communicatie & Transparantie

Bij het vervullen van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid als beleggers is draagvlak bij onze direct betrokkenen (deelnemers en sponsor) cruciaal. Wij wegen de voorkeuren van deze betrokkenen mee in onze besluitvorming en leggen actief verantwoording naar hen af over de door ons gemaakte keuzes. Communicatie en transparantie zijn daarbij belangrijke randvoorwaarden. Wij zijn transparant over onze doelstellingen en de mate waarin wij die realiseren.

Focus

Het hanteren van focus helpt bij het verkrijgen van invloed. Wij kiezen er daarom voor om onze per definitie beperkte middelen in te zetten op een beperkt aantal, investeerbare, thema's. We maken ons op die thema's in het bijzonder sterk voor positieve verandering. Structurele afwijkingen van algemeen geaccepteerde, internationale normen accepteren wij echter van geen van de partijen die wij financieren. Klimaat en Governance zijn voor ons structurele thema's, daar kunnen andere thema's aan worden toegevoegd.

- *Klimaat.* Klimaatverandering is een van de grootste bedreigingen voor de leefbaarheid van de aarde en de wereld zoals wij hem kennen. Wij nemen als beleggers onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan het bereiken van een netto nul CO₂ (equivalent) uitstoot in 2050, conform de doelen van het akkoord van Parijs uit 2015.
- *Governance.* In ons beleggingsbeleid besteden wij bij de ondernemingen en landen waarin wij beleggen aandacht aan een duurzame omgang met milieu en maatschappij en aan waarborgen die de governance biedt voor behartiging van het belang van lange termijn aandeelhouders en financiers.

Samenwerken & Ontwikkelen

SPIN is als individuele belegger beperkt in staat om haar invloed te laten gelden. Wij werken daarom samen met andere partijen (zoals dienstverleners en/of samenwerkingsverbanden van beleggers) om op een effectieve en efficiënte manier invloed uit te oefenen. Wij gaan er van uit dat de verwachtingen van onze stakeholders en de maatschappij op het gebied van verantwoord beleggingsbeleid en de daarbij horende instrumenten, producten en diensten zullen zich blijven ontwikkelen. Om vast te stellen of onze beleidsdoelstellingen nog actueel zijn besteden we daarom veel aandacht aan kennisontwikkeling, intern en met onze samenwerkingspartners.

Impact & Financieren van Transitie

Met onze beleggingen streven we naar een bijdrage aan duurzame, economische groei. Wij zetten onze beleggingen dan ook zodanig in dat daarmee de meest positieve bijdrage aan een leefbare wereld wordt gerealiseerd. Het meten en delen van de afgesproken doelen en de gehaalde resultaten (behaalde impact) is een belangrijk aspect van ons beleid.

Relatie met de Sustainable Development Goals

Met de keuze voor het thema klimaatverandering kiest SPIN voor een duidelijke focus in haar beleid. Dat is een bewuste keuze. SPIN ondersteunt daarmee een aantal van de in 2015 opgestelde Sustainable Development Goals: Het nemen van actie en het bevorderen daarvan om de doelen van Parijs te behalen (SDG 13), met als onderdeel daarvan

- Het financieren van duurzame en betaalbare energievoorziening (SDG 7);
- Het bijdragen aan verduurzaming van steden en gemeenschappen (SDG 11);
- Het bevorderen van samenwerking om de beoogde doelen te helpen bereiken (SDG 17).

4 Transparantie en verantwoording

Transparantie over het beleid en de resultaten van SPIN is noodzakelijk. De deelnemers en de andere stakeholders zijn primaire doelgroepen. Voor zover gewenst en productief wordt ook een dialoog gevoerd met andere stakeholders van het fonds. SPIN toont zich er daarbij bewust van het belang van IBM en Kyndryl als de betrokken ondernemingen.

Wat dit voor ons betekent

- SPIN legt over haar beleid en de uitvoering daarvan verantwoording af aan haar deelnemers en stakeholders.
- SPIN laat zich niet publiekelijk uit over mogelijke uitsluitingen van individuele beleggingen en de eventuele gronden daarvoor. SPIN is terughoudend in het publieke debat over MVB en ESG. Het fonds ziet voor zichzelf geen rol om publiekelijk positie in te nemen en laat dit waar nodig over aan samenwerkingspartners;
- Uit oogpunt van objectiviteit én werklust kiest SPIN voor toepassing van wereldwijd geaccepteerde normen en standaarden op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. SPIN is daarbij transparant over beleidsafwegingen die bij de toepassing van die normen worden gemaakt;
- SPIN is vanzelfsprekend transparant naar toezichthouders en streeft naar goede werkrelaties;
- SPIN hanteert in haar externe communicatie de best practices van Eumedion als uitgangspunt.

4.1 SPIN betreft deelnemers bij MVB

SPIN hecht grote waarde aan actieve interactie met onze deelnemers om te zorgen dat het beleid goed wordt begrepen, om de achterban in bredere zin te informeren en om relevante inzichten van deelnemers te ontvangen. Ook onze deelnemers geven aan het belangrijk te vinden dat SPIN op dit onderwerp een standpunt in neemt en in het verlengde daarvan is het belangrijk dat SPIN op dit onderwerp actief met haar deelnemers in gesprek is en blijft.

Wat dit voor ons betekent

- Door reguliere communicatie worden deelnemers geïnformeerd over relevante ontwikkelingen en mogelijke dilemma's. Wij bieden daarbij inzicht in onze ambities en de mate waarin wij die weten te realiseren;
- Periodiek wordt er gelegenheid geboden voor informatie en gedachtewisseling. Deze gesprekken vormen een goede manier om ook andere relevante onderwerpen over pensioenen, die nogal eens op minder belangstelling mogen rekenen, onder de aandacht te brengen;
- Bij belangrijke herzieningen van het MVB-beleid worden de standpunten van de deelnemers in de besluitvorming betrokken;
- Voor individuele vragen van deelnemers is het uitvoerend bestuur bereikbaar via de reguliere weg.

5 ESG factoren in analyse en besluitvorming

5.1 Selectie en monitoring vermogensbeheerders

SPIN streeft naar een gediversificeerde portefeuille die verschillende beleggingscategorieën omvat. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid werkt SPIN samen met externe vermogensbeheerders. De mandaten die met hen worden overeengekomen en de monitoring van voortgang en resultaten, vormen de kern van de implementatie van het MVB-beleid. SPIN verwacht van externe vermogensbeheerders dat zij ESG factoren meenemen in hun beleid, de analyse, besluitvorming en evaluatie van beleggingen. Dit geldt voor alle beleggingscategorieën.

Wat dit voor ons betekent

- SPIN verwacht van vermogensbeheerders dat zij tenminste de principes van de Principles for Responsible Investment (PRI) onderschrijven en integreren in hun activiteiten¹ (zie bijlage 2 voor meer over de PRI);
- Met alle vermogensbeheerders worden in onze mandaten afspraken vastgelegd over MVB en ESG-integratie;
- Aangezien ESG-factoren (nog) niet in elke beleggingscategorie even relevant zijn, worden maatwerkafspraken gemaakt die recht doen aan de materialiteit van ESG voor de betreffende categorie. Uitgangspunt is dat monitoring van compliance aan ESG-richtlijnen wordt geïntegreerd in de reguliere compliance monitoring processen;
- Het fonds verwacht van haar dienstverleners periodiek een rapportage die op consistente wijze zowel financiële als niet-financiële (ESG) prestaties omvatten, waardoor een portefeuille-breed geïntegreerd inzicht ontstaat;
- SPIN zelf betreft ESG in de monitoring van vermogensbeheerders en daarmee in de beslissing om de relatie al dan niet te continueren.

5.2 ESG strategieën

Om de visie van het fonds waar te maken onderscheidt SPIN verschillende manieren om ESG strategisch in te zetten. Deze strategieën, die nauw met elkaar verbonden zijn en in samenhang dienen te worden gezien, zijn:

5.2.1 Stewardship: Voting en engagement

Bij de invulling van actief aandeelhouderschap richten wij ons naar de Nederlandse Stewardship Code.

Uitgangspunten

Ons Stewardshipbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Onze aandelenbelangen zijn ondergebracht in beleggingsfondsen. Stewardship activiteiten kunnen namens de door SPIN gecontracteerde beleggingsfondsen en vermogensbeheerders door derden worden uitgevoerd (naar fonds- en vermogensbeheerders en deze derde partijen wordt hierna verwezen als ‘dienstverleners’).
- Het Stewardshipbeleid vormt een toetsingskader voor uitbesteding aan deze dienstverleners en voor de monitoring daarvan: SPIN voert zelf geen voting en engagement activiteiten uit maar selecteert dienstverleners die in lijn met haar Stewardshipbeleid handelen.
- De Stewardship Code richt zich op beleggers die aandelen houden in aan Nederlandse beurzen genoteerde vennootschappen. Wij passen de principes van de Stewardship Code op onze gehele (wereldwijde) aandelenportefeuille toe.

Aansluiting bij prioriteiten MVB beleid

SPIN richt zich in haar MVB beleid nadrukkelijk op de thema's (Corporate) Governance en Klimaatverandering. SPIN verlangt van haar dienstverleners dat een materieel deel van de stewardship activiteiten van deze dienstverleners op deze twee thema's is gericht. Op deze twee thema's voert SPIN op een *proactieve* manier haar stewardship activiteiten uit, d.w.z. dat ondernemingen op proactieve wijze worden benaderd om naar ons oordeel wenselijke of noodzakelijke verandering te bereiken.

¹ *Opmerking: Op het moment van schrijven wordt ons gehele vermogen beheerd door partijen die PRI hebben onderschreven, met uitzondering van een deel van de Private Equity beleggingen.*

Thema: Corporate governance

Van ondernemingen met een sterke corporate governance die stewardship bevordert verwachten wij voor aandeelhouders (en andere stakeholders) een beter lange termijn rendement. Opzet en effectiviteit van corporate governance is sterk afhankelijk van lokale jurisdicties en de in die jurisdicties gangbare normen en maatschappelijke waarden. Voor een belegger met een breed gespreide portefeuille kan de precieze invulling van een stewardship rol daarom per jurisdictie verschillen. Wij verwachten dat het stewardship beleid van onze dienstverleners echter nadrukkelijk aandacht besteedt aan de kernelementen van goed ondernemingsbestuur waaronder maar niet uitsluitend:

- Samenstelling, beloning en effectiviteit van bestuur en toezicht;
- Risk oversight en een lange termijn oriëntatie;
- Omgang met mens en milieu in de waardeketen van de onderneming;
- Respecteren van de fundamentele rechten van aandeelhouders.

Thema: Klimaatverandering

Klimaatverandering zien wij als een belangrijk risico. Aandacht is daarom vereist voor de impact van de gehele waardeketen van een onderneming op klimaatverandering en de beheersing van klimaatrisico's voor duurzame (aandeelhouders)rendementen. Bij de uitvoering van ons stewardship beleid zullen wij van onze uitvoerders en de ondernemingen waarin wij beleggen verlangen dat zij in hun activiteiten rekening houden met de volgende kernelementen:

- Rapportage en verantwoording over klimaat gerelateerde risico's door beursgenoteerde ondernemingen conform de aanbevelingen van de Taskforce for Climate Related Financial Disclosure (TCFD) en/of de EU Taxonomy;
- Aansluiting bij het Climate Action 100+ initiatief, dat beoogt de samenwerking tussen asset owners en dienstverleners te versterken met als doel
 - Het bevorderen van de toepassing van de aanbevelingen van de TCFD door de ondernemingen waarin wij beleggen;
 - Het reduceren van de uitstoot van broeikasgassen in lijn met de ambities van Parijs.

Monitoring

SPIN verlangt van de dienstverlener dat deze voor de monitoring van materiele issues en risico's op gebied van ESG aansluit bij de normen van het UN Global Compact en door de Nederlandse Staat onderschreven internationale verdragen op het gebied van controversiële wapens. De monitoring of de ondernemingen in portefeuille zich gedragen volgens deze normen is uitbesteed aan de dienstverlener. SPIN verwacht van dienstverleners dat zij hun monitoring activiteiten risico-gebaseerd uitvoeren en dat ze daarbij waar nodig in gesprek gaan met bij de betreffende onderneming(en) betrokken stakeholders.

Engagement

Stewardship begint met het in gesprek zijn met de ondernemingen waarin wij beleggen. *Engagement* betreft het voeren van een dialoog met een onderneming om zo invloed uit te oefenen en een visie of standpunt over te brengen. Vanuit de gedachte dat het meer impact heeft dan 'stemmen met de voeten', wordt beoogd de onderneming te overtuigen van de relevantie van dat standpunt. Indien een onderneming ondanks onze engagement inspanning binnen een redelijke termijn niet te overtuigen is van de relevantie van het volgen van ons standpunt leidt dit tot desinvestering. SPIN verlangt van haar dienstverleners dat zij engagement toepassen in gevallen waar een materieel issue speelt vanuit het perspectief van lange termijn rendement en omgang met ESG-factoren. SPIN verwacht daarbij dat de dienstverlener voor zijn engagement inspanning duidelijke doelen formuleert en de voortgang daarvan inzichtelijk maakt.

SPIN maakt onderscheid tussen *proactieve* engagement, waarbij SPIN met ondernemingen het gesprek aan gaat over het bereiken van onze doelen rond klimaatverandering en corporate governance. *Reactieve* engagement wordt ingezet in gevallen waar de monitoring activiteiten uitwijzen dat ondernemingen niet aan de door SPIN gehanteerde internationale normen op gebied van milieu, sociale en/of governance aspecten (lijken te) voldoen.

Voting

Het uitoefenen van stemrecht dient consistent te zijn met en bij te dragen aan de engagement activiteiten. Het stemrecht dat hoort bij aandelenbezit wordt in onze opdracht uitgevoerd door een dienstverlener. Wij beoordelen het beleid van onze

dienstverlener(s) op dit gebied en beoordelen tevens of onze dienstverlener het stemrecht dat samenhangt met de ondernemingen waarin is belegd op geïnformeerde wijze en in overeenstemming met de door ons geformuleerde doelen uitoefent.

SPIN leent geen aandelen uit of in. De situatie dat door of namens SPIN een stem wordt uitgebracht bij een aandeelhoudersvergadering waarbij SPIN een netto short positie heeft is dan ook uitgesloten.

Samenwerking

SPIN heeft een beperkte omvang en daarmee als individuele belegger beperkte invloed: Engagement en stemrecht processen worden dan ook in samenwerking met andere partijen uitgevoerd om onze impact te maximaliseren. SPIN verwacht van haar dienstverlener dat deze op haar beurt de samenwerking zoekt met andere partijen om de beoogde doelen te bereiken.

Verantwoording

SPIN legt primair via de website verantwoording af aan haar deelnemers (en andere stakeholders) over het gevoerde stewardship beleid. SPIN biedt daartoe op toegankelijke wijze inzicht in:

- Dit beleid;
- De engagement inspanning en in welke mate de daarmee beoogde doelen zijn bereikt;
- Het stemgedrag op de aandelen die door of namens SPIN worden gehouden.

Om op een adequate manier verantwoording af te kunnen leggen verlangt SPIN van haar dienstverleners:

- Inzage in het stewardship beleid en eventuele wijzigingen daarin;
- Rapportages over gepleegde inzet en beoogde en gerealiseerde doelen u.h.v. voting en engagement activiteiten;
- dat deze in geval van controversiële² issues op verzoek vooraf inzicht geeft in voorgenomen stemgedrag en hoe zich dat verhoudt tot een advies van Eumedion indien daar sprake van is.

Belangenconflicten

In haar stemgedrag handelt SPIN vanuit het belang van duurzame en lange termijn waarde creatie voor de deelnemers. SPIN bepaalt niet zelf het stemgedrag van de dienstverleners en ook bij de uitoefening van stemrecht bij vennootschappen die binnen de definitie van gerelateerde partijen vallen volgen wij de positie van de dienstverlener.

5.2.2 Positieve screening

SPIN wil haar beleggingen inzetten om bij te dragen aan duurzame economische groei. Positieve selectie door gewicht te geven aan de prestatie van bedrijven op duurzaamheidscriteria, is daarbij zowel binnen beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties, een implementeerbare strategie.

Wat dit voor ons betekent

- In overleg met vermogensbeheerders probeert SPIN positieve screening in relevante mandaten te integreren. Gestreefd wordt naar 'best in class'-benaderingen, in het bijzonder op het gebied van CO₂-uitstoot en bijdrage aan de doelstelling van nul CO₂ (equivalent) uitstoot per 2050 conform de doelen van Parijs, bijvoorbeeld door ontwikkeling van een duurzame energievoorziening. Om voortgang te monitoren stellen wij voor aandelen en bedrijfsobligaties tussentijdse doelen, met als eerste doelstelling een CO₂-reductie van 30% in 2025.
- Bij het implementeren van oplossingen houden wij rekening met onze overige beleggingsbeginselen, zoals die inzake diversificatie en risico-rendement.

² Als controversiële issues worden aangemerkt issues die een AVA van een aan de Nederlandse beurzen genoteerde vennootschap betreffen, die een grote media aandacht (kunnen) genereren en in strijd kunnen zijn met de beginselen van het fonds als belegger met oog voor lange termijn waarde creatie.

5.2.3 Impact beleggen

Impact beleggen heeft als expliciet doel om gerichte positieve maatschappelijke verandering te bewerkstelligen. Dit segment kent een groeiend aandeel in de vermogensmarkten. Het beleid van SPIN is erop gericht om als pensioenfonds een bijdrage te leveren aan duurzame samenleving. In onze portefeuille hebben beleggingscategorieën die een directe en aanwijsbare maatschappelijke bijdrage leveren de voorkeur. SPIN zoekt daarom actief naar beleggingen die binnen de overige financiële en andere randvoorwaarden de beste maatschappelijke bijdrage leveren.

5.2.4 Negatieve screening

SPIN is terughoudend in het uitsluiten van een beleggingscategorie, –sector, –instrument of –techniek, mede omdat dit een beperking vormt ten opzichte van de ambitie om een brede portefeuillestrategie te voeren.

Uitsluiting bedrijven

SPIN wenst niet te beleggen in (aandelen in of leningen aan) ondernemingen die producten produceren, diensten leveren of anderszins actief zijn op een manier die volgens internationale standaarden niet in lijn is met de principes van de UN Global Compact.

Bij de implementatie streven we ernaar dat ook na uitsluitingen het risico-rendement van de portefeuille gelijk blijft (of verbetert). De implementatie heeft primair betrekking op beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties, maar – naargelang de materialiteit – ook overige asset classes.

Wat dit voor ons betekent

- In aansluiting op wettelijke eisen en internationale afspraken belegt het fonds niet in ondernemingen die:
 - Voor een significant deel van hun bedrijfsvoering direct betrokken zijn bij de productie van en/of handel in clustermunitie (wettelijk verplicht);
 - Hun hoofdvestiging hebben in een land waarop sancties van de Europese Unie, de Verenigde Staten of de Verenigde Naties van toepassing zijn.
 - Bekend zijn vanwege structurele schending van de principes van het UN Global Compact (op het gebied van mensenrechten, milieu, arbeidsomstandigheden en anti-corruptie);
- SPIN komt met vermogensbeheerders overeen dat zij namens het fonds niet in ondernemingen beleggen die niet aan bovenstaande normen voldoen en dat zij dit aan ons bevestigen.

Uitsluiting landen

Als uitgangspunt voor het beleggen in staatsobligaties geldt dat wij alleen beleggen in schuldpapier van landen die, volgens breed gedragen normen, een goede governance structuur hebben.

Wat dit voor ons betekent

- SPIN niet wenst te beleggen in staatsobligaties van landen waarop sancties van de Europese Unie, Verenigde Staten of de Verenigde Naties van toepassing zijn;
- SPIN komt met vermogensbeheerders overeen dat zij namens het fonds niet in landen beleggen die niet aan bovenstaande normen voldoen en dat zij dit aan ons bevestigen.

6 Actief en gericht samenwerken

Gezien haar omvang heeft SPIN een beperkte mogelijkheid om invloed uit te oefenen, of bepaalde activiteiten uit te voeren. Vandaar dat gestreefd wordt naar samenwerking met of uitbesteding aan andere partijen of aansluiting bij platforms en initiatieven. Aldus ontstaan er effectieve en kostenefficiënte mogelijkheden om impact te maken.

Wat dit voor ons betekent

- Waar mogelijk wordt samenwerking gezocht met andere beleggers binnen en buiten de IBM groep;
- SPIN is als deelnemer aangesloten bij Eumedion, een organisatie die zich inspant voor een verantwoorde corporate governance en duurzaamheid. In gezamenlijkheid kan meer gewicht worden gegeven aan het doel van de organisatie om de governance, milieu –en sociale prestaties van beursvennootschappen te verbeteren.
- Klimaatverandering is een complex en omvangrijk probleem, dat diep in samenleving en economisch systeem ingrijpt. De kennis die benodigd is om te komen tot een effectieve doelstellingen en bijdragen op dit vlak vergt intensieve samenwerking en het bijeen brengen van wetenschappelijke inzichten op vele gebieden. Om onze ambities op gebied van klimaatverandering vorm te geven en ondersteunen sluiten wij daarom aan bij een aantal internationale samenwerkingsverbanden van beleggers, die beogen te komen tot het stellen van voor beleggers ambitieuze maar haalbare doelen en het voeren van een gezamenlijke strategie om die doelen te bereiken:
 - PRI
 - Net Zero Asset Owner Alliance
 - Institutional Investors Group on Climate Change
 - Climate Action 100+.
- In bepaalde gevallen wordt door aandeelhouders besloten tot een collectieve ‘class-action’ waarin een bedrijf juridisch door het collectief wordt aangesproken. Ook in dergelijke situaties laat SPIN zich bij haar keuzes leiden door haar beleggingsbeginselen en ESG-beleid.

Bijlagen

Bijlage 1: UN Global Compact (UNGC)

Het United Nations Global Compact bestaat uit tien principes rond mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en anti-corruptie voor internationale bedrijven die op maatschappelijk verantwoorde wijze willen opereren. Het Global Compact is in 2000 opgesteld en wereldwijd hebben inmiddels ruim 9,000 bedrijven uit 164 landen het Global Compact ondertekend.

De verdragen die aan het Global Compact ten grondslag liggen, zoals de Universele verklaring van de Rechten van de Mens en verdragen van de International Labour Organization, zijn geratificeerd door veel landen, waaronder ook veel ontwikkelingslanden en opkomende markten. Dat is belangrijk, omdat juist in deze landen ethische problemen relatief veel voorkomen.

Voor beleggers bieden de Global Compact principes als leidraad bij het voeren van engagement en het invullen van een deel van het uitsluitingsbeleid. Verschillende externe dienstverleners controleren of bedrijven (stelselmatig) in strijd handelen met deze principes.

De tien principes van het Global Compact zijn:

Mensenrechten

1. Bedrijven moeten de bescherming van de internationaal erkende mensenrechten steunen en respecteren;
2. Bedrijven moeten er alles aan doen om te voorkomen dat zij medeplichtig zijn aan mensenrechtenschendingen;

Arbidsrechten

3. Bedrijven dienen de vrijheid van vakvereniging en de effectieve erkenning van het recht op collectieve onderhandelingen te handhaven. En daarnaast geldt:
 4. De uitbanning van iedere vorm van verplichte en gedwongen arbeid;
 5. De effectieve afschaffing van kinderarbeid;
 6. De bestrijding van discriminatie in arbeid en beroep;

Milieu

7. Bedrijven moeten negatieve milieumomstandigheden zien te voorkomen
8. Bedrijven moeten zich inspannen om een grotere verantwoordelijkheid voor het milieu te bevorderen;
9. Bedrijven moeten de ontwikkeling en verspreiding van milieuvriendelijke technologieën bevorderen;

Anti-corruptie

10. Bedrijven moeten elke vorm van corruptie tegengaan, inclusief afpersing en omkoping.

Bijlage 2: Principles for Responsible Investment (UNPRI)

De United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) werden in april 2006 gelanceerd als een raamwerk voor institutionele beleggers ten behoeve van de bevordering van de integratie van ESG in het beleggingsproces. Er zijn inmiddels 1,700 organisaties uit 50 landen aangesloten bij de UNPRI. Dit zijn zowel vermogensbeheerders, beleggers als dienstverleners. Gezamenlijk vertegenwoordigen zijn zo'n US\$ 62 triljoen aan beheerd vermogen.

De zes kernprincipes voor verantwoord beleggen van de UNPRI en onderliggende acties bieden mogelijkheden om ESG te integreren in het beleggingsproces. Deze principes zijn vrijwillig en juridisch niet bindend. De enige verplichting is te rapporteren over de implementatie van de principes (waarvoor een vrijstelling geldt in het eerste jaar).

De zes kernprincipes van de UNPRI zijn:

1. Wij zullen ESG integreren in de analyse en besluitvorming rondom beleggingen;
2. Wij zullen ons opstellen als actief eigenaar en ESG factoren in ons beleid opnemen;
3. Wij zullen ons inzetten voor transparantie over ESG aspecten door de entiteiten waarin we beleggen;
4. Wij zullen de acceptatie en implementatie van de UNPRI beleggingsprincipes bevorderen;
5. Wij zullen samenwerken om de UNPRI beleggingsprincipes effectief te implementeren;
6. Wij zullen verslag uitbrengen over onze activiteiten en voortgang richting implementatie van de UNPRI beleggingsprincipes;

Door het ondertekenen van de UNPRI verklaren organisaties openbaar steun aan verantwoord beleggen en maken ze zich onderdeel van een wereldwijde gemeenschap die een duurzamer financieel systeem wil bouwen. Ondertekenaars hebben toegang tot alle ondersteuning en middelen die de UNPRI biedt, waaronder publicaties, tools, templates en werkgroepen. Daarnaast worden ondertekenaars worden uitgenodigd voor UNPRI evenementen over de hele wereld.